

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Ένα βήμα εμπρός

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Έπ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Στήν προσπάθεια να έντοπίσουμε τή «μέσα - Ελλάδα» —κατά τήν έπιτυχή έκφραση του Ζήσιμου Λορεντζάτου—, απαραίτητη προϋπόθεση για τήν Ελλάδα του 2000 μ.Χ., που πρόσφατα κάναμε λόγο, προχωρούμε ένα βήμα εμπρός στην έρευνα που έχουμε αναγγείλει για τή χαρτογράφηση τής «πνευματικής γεωγραφίας» του τόπου μας και τήν αναζήτηση τών Γερόντων, που υποστηρίζουμε ότι συνιστούν ένα διαφορετικό Έθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.).

Στό σημερινό μας σημείωμα κάνουμε πιά συγκεκριμένη τήν υπόσχεση, που είχαμε δώσει στο άρθρο μας τής 1 Μαρτίου (σ. 57) για άποστολή ειδικού τύπου δελτίου υποδοθητικού στην καταγραφή τών αναγκαίων στοιχείων. Το δελτίο αυτό λαμβάνει τή μορφή έρωτηματολογίου και μπορεί να χρησιμεύσει ακόμα και ως «δηγγός» ή «σχήμα συνεντεύξεως» ή ακόμη και ως «διάγραμμα παρουσιάσεως» τών μορφών αυτών στη συνέχεια, όταν θα έχουν πιά συγκεντρωθεί τά παραπάνω στοιχεία.

Προηγείται κατατοπιστική άνοιχτή έπιστολή - πρόσκληση για συνεργασία, προς όλους όσους θα ήθελαν ένδεχομένως να συμμετάσχουν στην έρευνα. Αυτοί μπορούν ή να υποδείξουν άλλους «πληροφοριοδότες» έπί τή θάσει του ειδικού έρωτηματολογίου ή και να αναλάβουν να δώσουν άπαντήσεις που θα άναφέρονται σε συγκεκριμένες μορφές, χρησιμοποιώντας τό δημοσιεύμενο έρωτηματολόγιο.

Με τή δημοσιότητα που παίρνει ή έρευνα μέσω του έπιλέκτου άναγνωστικού κοινού του περιοδικού μας, ελπίζουμε να γίνει ακόμη πιά γνωστή σε ευρύτερα στρώματα του όρθόδοξου πληθυσμού, έντός και έκτός Ελλάδος, και να άποφέρει τους εύλογημένους καρπούς που προσδοκούμε. Στη διάθεση τών τακτικών άναγνωστών καθώς και άλλων ένδιαφερομένων βρίσκονται συμπληρωματικά «έντυπα πληροφοριών» και «έρωτηματολόγια», τά όποια μπορούν να ζητήσουν είτε μέσω του «Έφημερίου» ή και του Πανεπιστημίου (Θεολογική Σχολή) Αθηνών.

Οί εύχες τών Γερόντων να συνοδεύουν όλους μας.

Άνοιχτή έπιστολή

Όπως σας είναι ίσως γνωστό, στα πλαίσια του Τομέα Χριστιανικής Δατρείας, Άγωγής και Διαποιήσεως, πραγματοποιούμε έρευνητικό πρόγραμμα, στο όποιο δώσαμε τό όνομα «Σχέδιασμα Πνευματικής Γεωγραφίας». (Βλ. σημείωση στη σ. 234).

Στόχος τής έρευνας αυτής είναι ή έπισήμανση πνευματικών μορφών που έδρασαν στο πρόσφατο παρελθόν, αλλά και όσων ζούν και όρουν ακόμα με τρόπο συμβουλευτικό πλησίον τών αδελφών μας. Άνάμεσά τους εξέχουσα θέση καταλαμβάνουν αυτοί που κατά κοινή όμολογία άποκαλούνται στην Όρθοδοξία «Γέροντες». Αυτό άσφαλώς δέν άποκλείει τήν άγάληψη συμβουλευτικής δράσεως και από άλλα μέλη τής εκκλησιαστικής κοινότητας, ακόμα και από λαϊκούς.

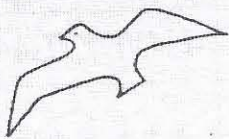
Η άνάδυση στην έπιφάνεια αυτών τών μορφών, που συνήθως όρουν άθρόυβα και στην άφάνεια, ή γνωριμία τής ζωής τους γενικά αλλά και τών τρόπων με τους όποιους συμβουλευόουν όσους τους πλησιάζουν, θα άποτελέσει μεγάλο κέρδος για τά υπόλοιπα μέλη τής Εκκλησίας.

Τίς γενικές άρχές αλλά και λεπτομέρειες αυτού του έρευνητικού προγράμματος διατυπώσαμε σε άρθρο μας στον «Έφημεριο» (τεύχος 1 Μαρτίου 1985, σ. 56 - 58).

Με τήν παρούσα έπιστολή σας προσκαλούμε να συνεργασθήτε στην έρευνα και σας παρακαλούμε να μας υποδείξετε μορφές «Γερόντων» ή άλλες πνευματικές μορφές που κρίνετε χρήσιμο να διερευνηθούν καθώς και άτομα που είναι σε θέση να δώσουν τά ζητούμενα στοιχεία για αυτούς. Για τό σκοπό αυτό έπισυνάπτουμε ειδικό «έντυπο πληροφοριών».

Σε περίπτωση που σας ό ίδιος έπιθυμείτε να άσχοληθήτε με μία συγκεκριμένη πνευματική μορφή, τό συνημμένο «έρωτηματολόγιο» —που άναπτύσσει με τρόπο συστηματικό τά «έρευνητικά έρωτήματα» που είχαν τεθεί στο μνημονευθέν άρθρο του «Έφημερίου»— μπορεί να σας χρησιμεύσει ως δηγγός για τή συμπλήρωση τών ζητούμενων στοιχείων. Έάν ό χώρος δέν έπαρκει, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε συμπληρωματικά λευκά φύλλα, στα όποια θα καταγράψετε τίς πληροφορίες σας από τή μία πλευρά μόνο, άφου προτάξετε τον αριθμό τής αντίστοιχης έρωτήσεως.

Με τήν έλπίδα ότι θα ανταποκριθήτε πρόθυμα στην πρόσκλησή μας για συνεργασία, σας εύχαριστούμε έκ τών προτέρων και σας ζητούμε να (προς) ευχηθήτε για τήν έπιτυχή έκβαση τής έρευνας. Τήν έρευνα αυτή θεωρούμε ως έλάχιστη άπότιση χρέους και έκφραση εύγνωμοσύνης προς εκείνους, οι όποιοι με τήν αγιότητα του βίου τους και τήν πνευματέμφορη καθοδήγηση που άσκησαν, έτυχαν και τυγχάνουν ευρύτερης άναγνωρίσεως και άποδοχής από τους συγχρόνους τους και φωτίζουν τή συνείδηση τής Εκκλησίας.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Σχεδίασμα πνευματικής γεωγραφίας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ*

Στοιχεία πληροφοριοδότη

-
(Όνοματεπώνυμο)
-
(Διεύθυνση: Όδός-αριθμός)
-
(Ταχυδρ. κώδικας—πόλη ή χωριό)
-
(Τηλέφωνο: Πρόθεμα—αριθμός)
-
(Έπαγγελμα)
-
(Γραμματικές γνώσεις)
-
(Ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου)

Στοιχεία του υπό διερεύνηση προσώπου

1.
(Όνοματεπώνυμο)
2. Ζει ή έχει κοιμηθεί;
3. Είναι (ήταν):
α) επίσκοπος β) ιερομόναχος
γ) έγγαμος έφημέριος

* Όπου υπάρχει τετράγωνο, σημειώστε με σταυρό την αντίστοιχη απάντησή σας. Το «Ερωτηματολόγιο» και το «Έντυπο πληροφοριών» συμπληρωμένα, παρακαλούμε να σταλούν προς:

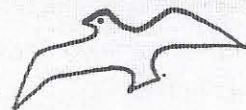
Έρευνα: Σχεδίομα πνευματικής γεωγραφίας,
Έπ. Καθηγητή Α. Μ. Σταυρόπουλο,
Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Τομέα Χριστ. Λατρείας, Άγωγής και Διαπομπάνσεως,
157 02 ΑΝΘ ΙΑΙΣΙΑ (Τηλ. 77.94.752).

- δ) μοναχός ε) μοναχή
- στ) λαϊκός: άνδρας γυναίκα
4.
(Ημερομηνία και τόπος γεννήσεως)
5.
(Ημερομηνία και τόπος θανάτου έφ' όσον έχει κοιμηθεί)
6. Τόπος ή τόποι δράσεώς του με χρονολογικές ένδειξεις
.....
7. α) Ποϋ μπορούμε να τον συναντήσουμε σήμερα;
.....
(άκριβής διεύθυνση και τηλέφωνο)
β) Άν απέβίωσε, ποϋ έχει ταφεί;
.....
(άκριβής τοποθεσία, μοναστήρι, κοιμητήριο ή άλλου)
8. Τί είδους δραστηριότητα (συμβουλευτική, κηρυκτική, συγγραφική ή άλλο είδος δραστηριότητας, π.χ. έξορισμούς) ανέπτυξε ή αναπτύσσει;
.....

Στην περίπτωση συγγραφής βιβλίων ή άρθρων άπ' αυτόν, σημειώσατε τίτλους, τόπο και χρόνο έκδόσεως, έκδοτικό οίκο, αριθμό σελίδων ή στοιχεία του συγκεκριμένου τεύχους του περιοδικού.

9. Με τί είδους διακονήματα ή «έργόχειρο» ασχολείτο ή ασχολείται;
.....

σ ε δρόμους ποιμαντικής διακονίας

10. Ποιές κατηγορίες προσώπων ζητούσαν ή ζητούν τη συμβουλή του;
-
11. Συνήθως πάνω σε ποιά θέματα τόν συμβουλευόνταν ή και τόν συμβουλευόνται ακόμη;
-
12. Ποιοί λόγοι ώθούν ή ώθησαν τους επισκέπτες του να ζητήσουν τη βοήθεια και την καθοδήγησή του;
-
13. Έχετε υπόψη σας συγκεκριμένο τρόπο ή τρόπους πού αντιμετώπιζε τὰ ερωτήματα και τὰ προβλήματα πού τού έθεταν; Π.χ.
- α) άκρόαση β) διάλογο
- γ) γενική καθοδήγηση
- δ) συγκεκριμένη καθοδήγηση
- ε) διάραση στ) άλλο τρόπο
- ποιόν ή ποιούς;
-
14. Τί είδους πνευματική κατάρτιση είχε, σε ποιούς τόπους, για πόσο καιρό και κοντά σε ποιούς δασκάλους (γέροντες) μαθήτεψε;
-
15. Έχει σήμερα την πνευματική καθοδήγηση κάποιου άλλου (γέροντα);
- Ναι Όχι
- Αν ναι, ποιού;
-
16. Ανέδειξε και ό ίδιος μαθητές;
- Ναι Όχι
- Αν ναι, ποιούς;
-
17. Σε δύσκολες ή ειδικές περιπτώσεις παρέπεμψε ή παραπέμπει σε άλλους πνευματικούς;
-
18. Στην αντιμετώπιση τών προβλημάτων χρησιμοποίησε και άλλα είδη γνώσεων (επιστημονικές, εμπειρικές ή άλλες);
-
19. Θεωρούσε τόν εαυτό του αυτάρκη ή καμμιά φορά παρέπεμπε και σε επιστήμονες παρεμφερών ειδικοτήτων; Π.χ. α) γιατρούς
- β) ψυχιάτρους γ) ψυχολόγους
- δ) δικηγόρους ε) άλλους
- ποιόν ή ποιούς;
-
20. Ποιά ήταν ή συνεργασία του με την Έκκλησία τού τόπου διαμονής του; Είχε συνεργασία με συλλόγους, οργανώσεις και λοιπές χριστιανικές κινήσεις;
-
21. Ποιές είναι οι πηγές πληροφοριών για τόν πρόσωπό του;
- α) Άτομα πού τόν γνώρισαν ή άκουσαν γι' αυτόν (συμπληρώστε τόν ειδικό «έντυπο πληροφοριών»).
- β) Έχουν γραφτεί βιβλία ή άρθρα γι' αυτόν;
- Ναι Όχι
- Αν ναι, σημειώστε όνομα συγγραφέως, τίτλο, τόπο και χρόνο έκδόσεως, έκδοτικό οίκο, αριθμό σελίδων ή στοιχεία τού συγκεκριμένου τεύχους τού περιοδικού.
-
- γ) Διασώζεται άλληλογραφία του;
- Ναι Όχι
- Αν ναι, ποῦ;
-
- δ) Τηροῦσε προσωπικό ήμερολόγιο;
- Ναι Όχι
- Αν ναι, ποῦ διασώζεται;
-

ε) Υπάρχει όπτικό ή ακουστικό ύλικό γι' αυτόν;

α. πίνακες ζωγραφικής: Ναι Όχι

β. φωτογραφίες: Ναι Όχι

γ. μαγνητοταινίες, κασέτες: Ναι Όχι

δ. βιντεοκασέτες: Ναι Όχι

ε. άλλη κατηγορία υλικού: Ναι Όχι

Αν ναι, αναφέρατε την κατηγορία:

.....

Για όλες τις πιά πάνω περιπτώσεις (α. έως ε.) σημειώσατε διευθύνσεις και τρόπους προμηθείας του υλικού.

.....

22. Οί πληροφορίες πού έχετε γι' αυτόν μέχρι ποιά χρονολογία φτάνουν;

.....

23. Τί σάς έχει κάνει ιδιαίτερη έντύπωση στο πρόσωπο αυτού του Γέροντα ή τής πνευματικής μορφής στην όποία αναφέρασθε;

.....

24. Μπορείτε να μάς αφηγηθείτε κάποιο ή κάποια χαρακτηριστικά περιστατικά από τή ζωή του;

.....

25. Έχετε να προσθέσετε κάτι άλλο; Αν ναι, γράψτε το.

.....

Κύριος έρευνήτης είναι ο υπογράφων τήν «άνοιχτή επιστολή». Στην έρευνα συνεργάζεται ή πτυχιούχος τής Σχολής μας και οικονομολόγος δ. Σ ω τ η ρ ί α Ν ο ύ σ η, τής όποιας τό βιβλίο γιά τόν Γέροντα Γερώνυμο τής Αίγίνης (1888 - 1966), Αθήναι, Έκδ. «Επτάλοφος», 1978, είχε συγκινητική απήχηση στις ψυχές πολλών ανθρώπων. Στις προθέσεις της ήταν να συνεχίσει τήν έργασία εκείνη με έναν άλλο τόμο πού θα συγκέντρωνε ύλικό γιά μορφές πού έζησαν στους διαφόρους τόπους τής Ελλάδος κατά τόν αιώνα μας. Στο πρόγραμμα συνεργάζεται και ό θεολόγος καθηγητής κ. Σ τ έ φ α ν ο ς Κ ο υ μ α ρ ό π ο υ λ ο ς. Μέχρι τώρα έχουν επίσης βοηθήσει: όι τελειόφοιτες τής Θεολογικής Σχολής δ. Δ η μ η τ ρ ο ύ λ α Γ ε ω ρ γ ί ο υ και Α ν ν α Κ α ν ε λ λ ά κ η. Η σύνταξη τής επιστολής και ή διάρθρωση του έρωτηματολογίου έγινε με τή βοήθεια όλων. Όπως, άσφαλώς, καταλαβαίνετε ή διερεύνηση του άνεξωντλήτου αυτού θέματος δέν μπορεί να είναι έργο ενός ή μερικών ανθρώπων, αλλά πολλών. Γι' αυτό, ό αριθμός των συνεργατών και βοηθών τής έρευνας παραμένει άνοιχτός.

Όνοματεπώνυμο και διεύθυνση άποστολέα.

.....
(Όνοματεπώνυμο)

.....
(Όδός - αριθμός)

.....
(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

.....
(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

Γέροντας ή άλλη μορφή πού προτείνετε να διερευνήσουμε. (Γιά κάθε μορφή χρησιμοποιείστε ξεχωριστό έντυπο).

.....
(Όνοματεπώνυμο)

.....
(Όδός - αριθμός)

.....
(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

.....
(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

Άτομα πού μπορούν να μάς δώσουν πληροφορίες σχετικά με τό πρόσωπο αυτό. (Αν όι «πληροφοροδότες» σας είναι πάνω από δύο, δώσατε τά ίδια στοιχεία και γι' αυτούς).

1.
(Όνοματεπώνυμο)

.....
(Όδός - αριθμός)

.....
(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

.....
(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

2.
(Όνοματεπώνυμο)

.....
(Όδός - αριθμός)

.....
(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

.....
(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)